

JACK KEROUAC Vagabonzii Dharma

Traducere din limba engleză
de Dan Sociu

POLIROM
2020

— Am dormit, în cea mai mare parte a timpului.

— La dracu', n-am ajuns pe vîrf. Acum mi-e rușine de mine, pentru că știu cum *se coboară* de pe un munte și știu și cum *se urcă* pe unul și că nu pot cădea de pe el, dar e prea tîrziu.

— O să ne întoarcem vara viitoare, Ray, și o să-l urcăm din nou. Îți dai seama că e prima oară cînd urci pe un munte și l-ai și lăsat pe bătrînul veteran Morley mult în urma ta?

— Sigur că da, a spus Morley. Ce crezi, Japhy, oare merită Smith titlul de „Tigru” pentru ceea ce a făcut azi?

— Absolut, a zis Japhy și m-am simțit mîndru. Eram un tigru.

— O să fiu un leu data viitoare cînd urcăm acolo.

— Hai să mergem, fraților, avem un drum lung, lung de făcut înapoi, prin pietrișul ăsta pînă la tabăra noastră și prin valea cu bolovani și pe urmă pe cărare, mă îndoiesc că o să reușim pînă cade întunericul.

— O să fie OK, a zis Morley, arătînd spre felia de lună de pe cerul roz. Ne-ajunge atît ca să ne lumineze drumul.

— Hai să mergem.

Ne-am ridicat și am pornit înapoi. Acum, cînd mergeam în jurul brînei ăleia care mă speriasse, era totul o distracție și o joacă, săream și dansam, pentru că învățasem că nu poți să cazi de pe un munte. Habar n-aveam dacă *există* sau nu posibilitatea de a cădea de pe un munte, dar eu învățasem că nu. Revelația mă izbise pur și simplu.

Era totuși o mare bucurie să cobori panta și să vezi cum dispare tot acel spațiu nesfîrșit de

dedesubt, cum se închide cerul și pe la ora cinci mergeam singur, la o distanță de vreo sută de metri de ceilalți, cîntînd și meditînd în voie de-a lungul urmelor lăsate de o căprioară printre pietre, fără să gîndesc ceva cu adevărat, să privesc înainte sau să-mi fac vreo grijă, doar urmărind biluțele negre lăsate de căprioară, bucurîndu-mă de viață. La un moment dat am ridicat privirea și l-am văzut pe nebunul de Japhy, care se cățăraseră de distracție pe o coastă înzăpezită, schiînd direct pînă în capătul ei, cam o sută de metri, pe tălpile bocancilor și ultimii metri pe spate, chiuind încîntat. Și asta nu era tot, își scosese iar pantalonii și și-i înfășurase în jurul gîtului. Povestea cu pantalonii, zicea el, e doar pentru confort, și era adevărat, și-apoi nimeni altcineva nu putea să-l vadă, deși cred că și atunci cînd se cățăra pe munte cu fete făcea la fel, fără să-i pese. Îl auzeam pe Morley în valea adîncă, însingurată, vorbind – chiar și de dincolo de stînci îți dădeai seama că e vocea lui. Urmăream cu atîta atenție urma lăsată de căprioară, încît la un moment dat m-am trezit complet singur, în afara vederii băieților, deși încă îi auzeam, și am continuat să merg așa, pe lîngă creste și pe fundul pîrîiașelor, punîndu-mi toată încrederea în instinctul milenar al drăguței vietăți și, pe bună dreptate, cum a început să se întunece, cărarea ei m-a dus direct lîngă pîrîul acela familiar (unde se opreau animalele în ultimii cinci mii de ani și beau apă), și uite și strălucirea portocalie a focului făcut de Japhy, împrăștiată pe pereții stîncii, înveselindu-i. Luna era la fel de strălucitoare pe cer.

— Luna aia o să ne salveze cururile, băieți, mai avem zece kilometri de coborît pînă jos.

Am mîncat puțin și am băut mult ceai și ne-am pus lucrurile în ordine. Nu mai avusesem niciodată în viața mea un moment mai fericit decît cel în care am coborît pe urmele căprioarei și cînd am luat-o din loc cu bagajele în spate, am întors capul ca să mai arunc o ultimă privire în susul drumului, era întuneric acum, speram să văd cîteva căprioare miciuțe, nu era nimic, dar le-am mulțumit. Fusesse ca atunci cînd ești copil și ai petrecut o zi întreagă arzînd-o aiurea prin pădure și pe cîmp și la apus te întorci pe drumul spre casă cu ochii în pămînt, tîrșîindu-ți picioarele, cu gîndurile aiurea, fluierînd, cum se simțeau probabil copiii indienilor cînd își urmau tații de la Russian River la Shasta cu două sute de ani înainte, ca micii arabi mergînd pe urmele taților lor; acea singurătate fericită, cu muci în nas, ca o fetiță trăgîndu-și frățiorul acasă pe sanie și amîndoi lălăind cîntecele născute în imaginația lor și strîmbîndu-se și fiind ei înșiși, înainte de a ajunge în bucătărie și de a trebui să-și pună din nou o altă față pentru lumea seriozității. Dar ce poate fi mai serios decît să urmezi semnele lăsate de căprioare ca să ajungi la apă, m-am gîndit. Am ajuns la stîncă uriașă și ne-am început coborișul pe cei opt kilometri de bolovani, părea atît de ușor acum să dansezi din bolovan în bolovan și erau toți albi ca zăpada, striati de umbre negre, adînci. Totul era mai curat, mai alb și mai frumos în lumina lunii. Uneori puteai vedea strălucirea argintie a pîrîului. În jos, departe, erau pinii de pe pajiște și apa iazului.

Picioarele mele nu mai erau capabile să înainteze. L-am chemat pe Japhy și mi-am cerut scuze. Nu mai puteam sări. Aveam bășici nu numai în tălpi, dar și pe marginile lor, neprotejate de nimic de două zile. Așa că Japhy a făcut schimb și mi-a dat bocancii.

Cu aceștia în picioare, mari și ușori, protectori, știam că pot să merg mai departe fără probleme. Era o senzație nouă și minunată să sar din piatră în piatră fără să simt durerea, cum mi se întâmpla cu tenișii aceia subțiri. Pe de altă parte, pentru Japhy era o ușurare să aibă deodată mai puțină greutate în picioare și se bucura de asta. Am coborât de două ori mai repede. Dar fiecare pas ne îndoia pur și simplu, eram foarte obosiți. Cu bagajele grele în spate era dificil să controlăm acei mușchi ai coapselor de care ai nevoie ca să cobori de pe un munte, ceea ce uneori e mai dificil decât să-l urci. Și erau și bolovanii ăia de cucerit, pentru că din când în când mergeam o vreme prin nisip și drumul ne era blocat de pietroaie și trebuia să urcăm pe ele și să sărim dintr-una în alta și apoi deodată dispăreau și săream iar în nisip. Sau eram prinși în capcana unor hățișuri impasibile și fie le ocoleam, fie încercam să ne facem loc prin mijlocul lor și uneori rămâneam agățat cu rucsacul acolo, înjurînd, blocat sub luna impasibilă. Nici unul dintre noi nu vorbea. Eram și furios, fiindcă lui Japhy și Morley le era frică să se oprească și să se odihnească, spuneau că e periculos să stăm.

— Ce mai contează, luna oricum strălucește, am putea foarte bine să și dormim aici.

— Nu, trebuie să ajungem la mașină în noaptea asta.

— Hai să ne oprim un minut aici, nu mă mai țin picioarele.

— Bine, dar numai un minut.

Dar nu se opreau niciodată destul și aveam impresia că începuseră să fie isterici. Îmi venea chiar să-i înjur și îi făceam mizerii lui Japhy. „Ce rost are să ne omorîm așa, asta zici tu că e distracție, bleah (ideile tale sînt varză, adăugam în sinea mea).” Un pic de oboseală schimbă total perspectiva. Eternități de pietre luminate de lună și hățișuri și bolovani și rațele după care ne ghidam și valea aceea îngrozitoare cu cele două margini de piatră și la un moment dat părea că scăpaserăm de acolo, dar nu, încă nu, iar picioarele îmi țipau, îmi cereau să le opresc, înjuram și rupeam furios crengi și mă aruncam pe jos ca să prind puțină odihnă.

— Hai, Ray, totul are și un sfîrșit.

De fapt îmi dădeam seama că nu am deloc curaj, ceea ce știam de mult. Dar aveam bucuria. Cînd am ajuns la pajiștea alpină m-am pus pe burtă și am băut apă și m-am bucurat în tăcere, în timp ce ei vorbeau și își făceau griji că n-o să coborîm la timp.

— Nu vă frămîntați, e o noapte frumoasă, v-ați forțat prea tare. Beți niște apă și stați aici cinci sau chiar zece minute, fiecare lucru își poartă singur de grijă.

Acum eram eu filozoful. Japhy a fost de acord cu mine și ne-am odihnit în tihnă cu toții. Timpul petrecut acolo mi-a încurajat oasele că pot să ajungă pînă la lac. Era minunat acum să mergi

pe cărare. Lumina lunii picura prin frunzișul gros și făcea picățele pe spinările lui Morley și Japhy, care erau mai în față. Am intrat într-un ritm bun, hup, hup, ne roteam pe cărare, în jos, mereu în jos, cu rucsacurile în spate, săltînd în ritm, și pașii aceia de dănuială ne făceau mare plăcere. Iar pîrîul ăla mugitor era o frumusețe în lumina lunii, acele scînteieri de apă zburătoare, spuma albă, copacii negri ca smoala, succesiunea regulată de paradisuri elfice, cu umbră și lună. Aerul devenise mai cald și mai plăcut și chiar mi se părea că simt din nou mirosul oamenilor. Simțeam mirosul plăcut, nețesălat ca valurile, al apei din lac și al florilor și al prafului fin de acolo, de jos. Sus, totul mirosise a gheață și a zăpadă și a pietre fără inimă. Aici mirosurile erau cu totul altele: lemnul încălzit de soare, praful zăcînd în lumina lunii, noroi, rogoz, lucrurile bune ale pămîntului. Ne distram coborînd, deși la un moment dat eram mai obosit ca oricînd, mai rău decît în valea aceea nesfîrșită cu pietre, însă acum se vedea cabana de lîngă lac, o pată mică și drăguță de lumină, așa că restul nici nu mai conta. Morley și Japhy vorbeau în continuare și acum tot ce aveam de făcut era să ne lăsăm duși pînă la mașină. Și, ca într-un vis fericit, cu bruschetea trezirii dintr-un coșmar care părea să nu se mai termine, am ajuns pe drum și uite și casele și mașinile parcate sub copaci și mașina lui Morley așteptînd acolo.

— Din cum se simte aerul acum, a zis Morley, sprijinindu-se de mașină, în timp ce noi ne aruncam bagajele, n-a fost mai deloc frig azi-noapte, m-am întors să golesc radiatorul degeaba.